# חדלות פירעון, הליכים פליליים והפסדי הבנקים

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

## ניהול שיפוטי ככלי ראשון במעלה

בכל שלושת המקרים השתמשו בתי המשפט בניהול שיפוטי (judicial management), ההליך הסינגפורי שבו בעל מקצוע עצמאי בתחום חדלות הפירעון נוטל את ניהול החברה כדי לשמר את עסקיה או להשיג מימוש טוב יותר מזה של פירוק. ההליך התאים למקרים של חשד להונאה משום שהרחיק מיד את ההנהלה הקיימת. הוא העניק למנהלים השיפוטיים סמכויות לחקור, לאבטח מסמכים ולאתר נכסים, בזמן שהקפאת ההליכים (moratorium) הגנה על מסת הנכסים. בעניין Agritrade השתמשו הבנקים בטענות ההונאה כדי להכשיל את בקשת הקפאת ההליכים של החייבת עצמה ולהשיג ניהול שיפוטי בשליטה עצמאית. בעניין ZenRock הגיש בנק נושה בקשה ישירה. בעניין Hin Leong ביקשה החברה עצמה הגנה, אף שהשליטה עברה במהירות ל־PwC.

חוק חדלות הפירעון, ההבראה והפירוק (Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018, IRDA) נכנס לתוקף ב־30 ביולי 2020, לאחר ששלושת המינויים כבר נעשו. הוא איחד את ההוראות בדבר ניהול שיפוטי, הסדרי נושים ופירוק, שעד אז נכללו בחוק החברות (Companies Act 1967).[1] המינויים של 2020 נפלו אפוא תחת ההוראות הקודמות, ואילו השלבים המאוחרים של התיקים, ובהם הפירוקים, התנהלו לפי החוק החדש. לצורכי פרק זה די בכך שהמסגרת העניקה לנושים גישה מהירה לשליטה עצמאית במשבר של 2020.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## הפסדים ונסיגת הבנקים

הפסדי הבנקים הופיעו בתוצאותיהם הרבעוניות כמעט מיד. HSBC דיווח על הפסדי אשראי צפויים של 3 מיליארד דולר ארה"ב ברבעון הראשון של 2020, וייחס חלק מהעלייה לחיוב משמעותי בגין חשיפה תאגידית בסינגפור. ABN Amro ציין מקרה הונאה אפשרי בסינגפור כאחד משני תיקים חריגים שהיו אחראים לירידות ערך בסך 460 מיליון אירו. ABN Amro נסוג בהמשך לחלוטין ממימון סחר וסחורות־יסוד. Société Générale, BNP Paribas ומלווים אחרים איחדו או צמצמו את פעילותם בתחום.[2]

הרשות המוניטרית של סינגפור (Monetary Authority of Singapore, MAS) זיהתה את הסכנה שבנסיגה גורפת. בהודעה מיום 21 באפריל 2020 קראה לבנקים שלא לצמצם סיכונים באופן גורף ולערוך הערכות אשראי שקולות לגבי כל לווה בנפרד. האזהרה לא יכלה למנוע את התכווצות האשראי לסוחרים קטנים. סוחרים בהונג קונג דיווחו כי בעקבות המקרים בסינגפור הקשיחו הבנקים בן־לילה את האשראי לעסקי אנרגיה, ונאלצו להוריד את יעדי המסחר שלהם. בתי המסחר הגדולים, לעומת זאת, נהנו מבריחה לאיכות, שכן הבנקים ריכזו את מסגרות האשראי שלהם אצל השמות החזקים ביותר.[3]

כעבור שנתיים תיארו הרשויות את השוק כיציב. במאי 2022 מסר השר הבכיר הממונה על MAS לפרלמנט כי חשיפת הבנקים הסינגפוריים למימון סחורות־יסוד עמדה בסוף 2021 על 109 מיליארד דולר סינגפורי, כ־9% מסך חשיפת האשראי שלהם, וכי תנאי המימון לסוחרים נותרו יציבים.[4] מקורות בענף דיווחו באותה עת על שוק מפוצל, שבו סוחרים גדולים נהנו מרווחי שיא ומגישה נוחה למימון, בעוד שחברות קטנות ובינוניות התקשו.

## המקרים האחרים של 2020

שלושת המקרים הנדונים בפרק זה היו הגדולים בסדרה. ביולי 2020 ביקש CIMB להעמיד את Hontop Energy בניהול שיפוטי, בטענה שהחברה "concocted and masterminded complex synthetic transactions" כדי להשיג מימון סחר. CIMB ביקש להשיב קצת פחות מ־105 מיליון דולר ארה"ב, ואילו Hontop חבה לבנקים אחרים יותר מ־468 מיליון דולר ארה"ב. טענות למימון כפול או לעסקאות בדויות הועלו גם בקשר ל־Sugih Energy ולסוחרים נוספים. מחוץ לסינגפור באו טענות הונאה בעקבות קריסתן של GP Global ושל Phoenix Commodities באיחוד האמירויות הערביות. ההשפעה המצטברת הייתה משבר אמון בבסיס התיעודי של מימון סחורות־היסוד, שחרג בהרבה מכל לווה בודד.[5]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## בנקים נגד צדדים שכנגד

כאשר הלווה היה חדל פירעון, ביקשו הבנקים להיפרע מגורמים אחרים בשרשרת העסקאות. מסת הנכסים של Hin Leong הולידה שורה של תיקים כאלה. UniCredit הנפיק בנובמבר 2019 מכתב אשראי (letter of credit) לרכישת מזוט על ידי Hin Leong מ־Glencore, בעסקת מכירה ורכישה חוזרת ששימשה מימון להון חוזר. Hin Leong הסתירה לאחר מכן מהבנק את המכירה החוזרת. ב־2022 דחה בית המשפט הגבוה (High Court) את כל תביעותיו של UniCredit נגד Glencore. ב־27 בנובמבר 2023 דחה בית המשפט לערעורים את הערעור על עילת התרמית שנותרה, בקובעו שלא היה מצג כוזב מצד Glencore ולא היה קשר סיבתי. הבנק יכול היה לדרוש את מסירת שטרי המטען, ומשלא עשה כן נטל על עצמו את הסיכון.[6]

בנקים שסירבו לשלם הצליחו יותר. Winson Oil תבעה את Standard Chartered ואת OCBC ביותר מ־60 מיליון דולר ארה"ב לפי שני מכתבי אשראי עבור מטעני גווייל שנמכרו ל־Hin Leong במרץ 2020. הבנקים סירבו לשלם. באוגוסט 2023 קבע בית המשפט הגבוה כי המסמכים זויפו, כי המטענים כבר נמכרו לאחרים וכי העסקה המעגלית, שעברה מ־Hin Leong דרך Trafigura ו־Winson חזרה ל־Hin Leong, נבנתה מראש מלכתחילה. בית המשפט לערעורים דחה את ערעורה של Winson באוגוסט 2024. הוא קבע כי אדישות פזיזה לאמיתות המסמכים מהווה הונאה לעניין חריג ההונאה, ולא ראה בכך הרחבה של החריג. העובדה ש־Winson לא ביקשה מ־Hin Leong או מ־Ocean Tankers ראיות לטעינה העידה על "abject indifference".[7]

## בנקים נגד בעלי אוניות

נתיב היפרעות שני הוביל לבעלי האוניות שמסרו מטען בלי הצגת שטרי המטען המקוריים, בדרך כלל כנגד כתב שיפוי (letter of indemnity). ב־2022 העביר בית המשפט הגבוה לבירור במשפט תביעה של Standard Chartered נגד Maersk בגין מטען בשווי של כ־6.1 מיליון דולר ארה"ב שמומן עבור Hin Leong. הוא גם סירב לתת ל־OCBC פסק דין בסדר דין מקוצר נגד בעלי המכלית *STI Orchard*. UOB הצליח. Maersk Tankers פרקה גווייל ש־Hin Leong רכשה מ־Winson בתחילת 2020 כנגד כתב שיפוי, בלי הצגת שטרי המטען המקוריים. בנובמבר 2024 חייב בית המשפט הגבוה את Maersk לשלם ל־UOB סך של 39 מיליון דולר ארה"ב. ב־5 בספטמבר 2025 דחה בית המשפט לערעורים את ערעורה של Maersk וקבע כי בנק המחזיק בשטרי המטען המקוריים רוכש את הזכויות שהם מקנים מכוח הדין, יהיו מניעיו בנטילתם אשר יהיו.[8]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## רואה החשבון המבקר

מפרקי Hin Leong תבעו גם את Deloitte, רואה החשבון המבקר של החברה בשנים 2003 עד 2020. ב־16 ביולי 2026 מחק בית המשפט לערעורים את התביעה הגדולה ביותר, בגין הפסדי מסחר של 2.6 מיליארד דולר ארה"ב שנגרמו בין 2015 ל־2020. הוא קבע כי ההפסדים רחוקים מדי מעבודתו של רואה חשבון מבקר סטטוטורי. האשראי שחוות הדעת הנקיות של הביקורת סייעו להשיג לא גרם כשלעצמו להפסד, משום שכל התחייבות חדשה קוזזה בכספים שהחברה קיבלה. גם לא יכול היה רואה החשבון המבקר לדעת כיצד ישמשו כספים אלה. התביעות בגין דיבידנדים של כ־90 מיליון דולר ארה"ב שלפי הנטען חולקו שלא כדין ב־2017 וב־2018, ובגין שכר ביקורת של כ־612,000 דולר ארה"ב, ממשיכות להתברר.[9] בית המשפט השאיר בצריך עיון את השאלה אם רואה חשבון מבקר חב חובה כלפי נושים. מבחינת המלווים, ההחלטה מאשרת כי חוות דעת של ביקורת אינה מעבירה את סיכון האשראי מהבנק לרואה החשבון המבקר.

## התגובה העונשית

בתי המשפט הפליליים התייחסו להונאות כאל עבירות נגד המרכז הפיננסי עצמו. גזר הדין של עשרים שנה לסמנכ"לית הכספים של Agritrade וגזר הדין של שבע־עשרה שנים וחצי למייסד Hin Leong משקפים תפיסה זו. התביעה בתיק Hin Leong טענה כי העבירות פגעו בשירותים הפיננסיים של סינגפור ועלולות היו לערער את האמון בענף הנפט שלה. היא ציינה כי הסכום המעורב שני רק לזה שבתיק Agritrade, שבו סמנכ"לית הכספים לא הייתה הרוח החיה. הנימוק ייחודי. בית המשפט שגזר את הדין שקל את הנזק לבנק הבודד וגם את הנזק למוניטין של השוק, שבמרכז פיננסי הוא נכס ציבורי.[10] הערעור הציב גבולות לגישה זו. במרץ 2026 קבע בית המשפט הגבוה כי שופט בית המשפט המחוזי נתן משקל רב מדי לטיעון בדבר אמון הציבור בענף סחר הנפט, והפחית את העונש בהתאם.[11]

## טעות נפוצה

הקריסות של 2020 מיוחסות לא פעם לקריסת מחירי הנפט ולמגפה. הקריסה חשפה הונאות שכבר היו בנות שנים. הדוחות המזויפים של Agritrade נמשכו עוד מ־2017. המחלקה לעניינים מסחריים (Commercial Affairs Department) ערכה חיפוש במשרדיה בינואר 2020, לפני צניחת המחירים. המנהלים השיפוטיים של Hin Leong תיארו שנים שבהן הלוואות חדשות מימנו הפסדים ישנים. זעזוע בשוק מקצר את חייה של הונאה התלויה בעליית מחירים ובאשראי חדש ורציף. הכשל הבסיסי היה במסמכים שאיש לא אימת מול נתונים עצמאיים.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

# הערות

1. Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018 (Act 40 of 2018), בתוקף מ־30 ביולי 2020. ↩

2. GTR, 20 במאי 2020 (לעיל): הפסדי אשראי צפויים של HSBC בסך 3 מיליארד דולר ארה"ב ברבעון הראשון של 2020, ובכלל זה "a significant charge related to a corporate exposure in Singapore"; ABN Amro ציין "a potential fraud case in Singapore" כאחד משני תיקים חריגים שהיו אחראים לירידות ערך בסך 460 מיליון דולר; GTR, 14 – 15 באוקטובר 2020 (לעיל): Société Générale, BNP Paribas ו־ABN Amro מאחדים, מגבילים או נסוגים ממימון סחורות־יסוד; GTR, "Swiss banks take on fraud with tough commodity finance standards", 3 בנובמבר 2021: ABN Amro ו־BNP Paribas יצאו לחלוטין ממימון סחר וסחורות־יסוד. ↩

3. GTR, 20 במאי 2020 (לעיל): הודעת MAS מיום 21 באפריל 2020 הקוראת לבנקים "not to de-risk indiscriminately"; "banks are expected to apply judicious credit assessments on individual borrowers" – GTR, "Hong Kong oil traders unable to obtain finance after Singapore fraud scandal", 21 באוקטובר 2020: NewOcean Energy ו־Strong Petrochemical ציינו כי מקרי ההונאה בסינגפור פגעו בגישה שלהן לאשראי בנקאי; NewOcean מסרה כי הבנקים הקשיחו בן־לילה את האשראי לעסקי אנרגיה; Strong Petrochemical הורידה את יעד המסחר השנתי שלה; מנהלי Glencore תיארו את צמצום הסיכונים של הבנקים כ"a flight to quality". ↩

4. GTR, "Singapore authorities say commodity finance 'stable' amid growing market concerns", 11 במאי 2022: חשיפת הבנקים הסינגפוריים למימון סחורות־יסוד בסך 109 מיליארד דולר סינגפורי (79 מיליארד דולר ארה"ב) בסוף 2021, כ־9% מסך חשיפת האשראי; לפי אנשי הקשר של Enterprise Singapore התנאים "remain stable"; MAS אינה רואה צורך לספק נזילות לחברות סחורות־יסוד. ↩

5. GTR, "Singapore oil trader Hontop faces fraud claims: what went wrong?", 22 ביולי 2020: CIMB ביקש ניהול שיפוטי ל־Hontop בתחילת יולי 2020; הטענה ש־Hontop "concocted and masterminded complex synthetic transactions"; CIMB ביקש קצת פחות מ־105 מיליון דולר ארה"ב; Hontop חבה לבנקים אחרים יותר מ־468 מיליון דולר ארה"ב – GTR, 21 באוקטובר 2020 (לעיל): ZenRock, Sugih Energy, Hontop ואחרות עמדו בפני האשמות במימון כפול או בעסקאות מזויפות –

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

GTR, 3 בנובמבר 2021 (לעיל): טענות הונאה באו גם בעקבות נפילתן של Phoenix Commodities (איחוד האמירויות) ו־GP Global. ↩

6. GTR, "Court rejects UniCredit's second try at fraud win against Glencore", 29 בנובמבר 2023: החלטת בית המשפט לערעורים מיום 27 בנובמבר 2023 (נשיא בית המשפט העליון Sundaresh Menon); UniCredit ביקש 37.2 מיליון דולר ארה"ב; Hin Leong ביקשה את מכתב האשראי בנובמבר 2019 עבור 150,000 טון מזוט מ־Glencore בעסקת מכירה ורכישה חוזרת; כל שש התביעות נדחו בערכאה הראשונה ב־2022; לא היה מצג, לא היה קשר סיבתי ולא הייתה כוונת מרמה. ↩

7. GTR, "Singapore trader presented fraudulent documents to Standard Chartered, OCBC, court finds", 21 באוגוסט 2023: Winson תבעה יותר מ־60 מיליון דולר ארה"ב בגין שני מטעני גווייל שנמכרו ל־Hin Leong במרץ 2020; העתקי שטרי המטען נראו מזויפים ונחתמו על ידי עובדי Hin Leong; העסקה המעגלית Hin Leong–Trafigura–Winson–Hin Leong היתה "pre-structured… from the start"; GTR – "Commodity trader loses appeal in Singapore LC fraud case", 21 באוגוסט 2024: בית המשפט לערעורים דחה את ערעורה של Winson; הוכרה פזיזות בלי להרחיב את חריג ההונאה; סימני האזהרה כללו חשבוניות וכתבי שיפוי חדשים, בקשות לתשלום ללא מסמכי טעינה או בדיקה וסירוב לרכישה חוזרת; העובדה שלא ביקשה מ־Hin Leong או מ־Ocean Tankers ראיות לטעינה העידה על "abject indifference". ↩

8. GTR, "Analysis: Banks face trickier fights against shipowners to recover commodities losses", 1 בנובמבר 2022: Standard Chartered v Maersk (בית המשפט הגבוה, 2022), פסק דין בסדר דין מקוצר בוטל בשל טענה למסירה שגויה של נפט בשווי 6.1 מיליון דולר ארה"ב שמומן עבור Hin Leong; OCBC לא קיבל פסק דין בסדר דין מקוצר נגד Scorpio Tankers, בעלי ה־*STI Orchard*; GTR – "Maersk loses appeal in US$39mn Hin Leong misdelivery case", 8 בספטמבר 2025: פסק דין של בית המשפט הגבוה לטובת UOB בנובמבר 2024; בית המשפט לערעורים דחה את הערעור ב־5 בספטמבר 2025; Maersk תשלם 39 מיליון דולר ארה"ב; כוונתו של UOB ברכישת השטרות אינה משנה את הזכויות הנרכשות מכוח הדין; ניכוי בגין סכומים שהושבו ממפרקי Hin Leong נדחה. ↩

9. GTR, "Deloitte not liable for US$2.6bn in Hin Leong trading losses, court rules", 17 ביולי 2026: בית המשפט לערעורים (חמישה שופטים, פסק הדין נכתב על ידי

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

השופט Ang Cheng Hock JCA) מחק ב־16 ביולי 2026 את התביעה בגין הפסדי מסחר של 2.6 מיליארד דולר ארה"ב בשנים 2015 עד 2020 כ"too remote"; התביעות בגין דיבידנדים של 90 מיליון דולר ארה"ב שחולקו ב־2017 וב־2018 ובגין שכר ביקורת של 612,000 דולר ארה"ב נותרו; העמדת אשראי כשלעצמה לא גרמה להפסד משום שההתחייבויות הנוספות קוזזו בנכסים נוספים, ו־Deloitte לא יכלה לדעת כיצד שימשו הכספים שנלוו; Deloitte ביקרה את Hin Leong בשנים 2003 עד 2020; השאלה אם רואה חשבון מבקר חב חובות כלפי נושים נותרה בצריך עיון. ↩

10. GTR, 18 בנובמבר 2024 (לעיל): התובעים טענו כי הסכומים היו "quite unprecedented" בהיסטוריה הפלילית של סינגפור וכי העבירות פגעו בשירותים הפיננסיים של סינגפור ועלולות היו לערער את האמון בענף הנפט שלה; הסכום היה שני רק לתיק Agritrade של Lulu Lim, אף שהיא לא נחשבה ל"mastermind" של המזימה. ↩

11. *The Star*, 31 במרץ 2026 (לעיל): בית המשפט הגבוה קבע כי שופט בית המשפט המחוזי נתן משקל רב מדי לטיעון התביעה שלפיו העבירות ערערו את אמון הציבור בענף סחר הנפט. ↩

## Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.